

Силабус навчальної дисципліни
«Фінансовий моніторинг в системі національної безпеки»

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський)

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські/практичні заняття

Назва курсу	Фінансовий моніторинг в системі національної безпеки
Електронна версія курсу	

Коротка анотація до курсу:

Навчальна дисципліна «Фінансовий моніторинг в системі національної безпеки» належить до вибіркових дисциплін для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону», спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)», освітньо-професійна програма «Національна фінансова безпека».

Метою навчальної дисципліни «Фінансовий моніторинг в системі національної безпеки» є формування системи знань щодо визначення ролі фінансового моніторингу в системі заходів щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом або фінансуванню тероризму.

Завдання навчальної дисципліни «Фінансовий моніторинг в системі національної безпеки» є засвоєння основних положень про сутності та види фінансового моніторингу; ознайомлення із функціонуванням системи фінансового моніторингу в Україні, правами та обов'язками суб'єктів фінансового моніторингу; вивчення особливостей організації фінансового моніторингу різними суб'єктами первинного фінансового моніторингу; визначення сутності, етапів та типології легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.

Таким чином, навчальна дисципліна «Фінансовий моніторинг в системі національної безпеки» включає поняття фінансового моніторингу, форми та види, суб'єктів державного та первинного фінансового моніторингу, їх права та обов'язки, порядок здійснення моніторингу, відповідальність за порушення законодавства в зазначеній сфері.

Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Передумови виникнення фінансового моніторингу як інструменту боротьби з відмиванням коштів незаконного походження.
Тема 2	Поняття, система та суб'єкти фінансового моніторингу в Україні.
Тема 3	Організаційно-правовий статус Державної служби фінансового моніторингу України.
Тема 4	Суб'єкти первинного фінансового моніторингу: права та обов'язки.
Тема 5	Організація фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового

	моніторингу.
Тема 6	Порядок здійснення фінансового моніторингу банками.
Тема 7	Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму
Тема 8	Міжнародний досвід боротьби з відмиванням коштів.

1. Формат курсу:

Змішаний (курс, що має супровід в системі MOODLE, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання).

2. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни. Здобувачі повинні знати:

- про необхідність боротьби із легалізацією доходів, отриманих злочинним шляхом, та фінансуванням тероризму;
- етапи розвитку міжнародних відносин у сфері протидії відмиванню "брудних" грошей та основні міжнародні організації в цій сфері;
- сутність та типології легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом; -основні міжнародні норми у сфері протидії легалізації доходів, одержаних в злочинний спосіб, і фінансування тероризму;
- сутність та види фінансового моніторингу;
- механізм функціонування системи фінансового моніторингу в Україні; -права та обов'язки суб'єктів фінансового моніторингу; особливості організації фінансового моніторингу різними суб'єктами первинного фінансового моніторингу;
- відповідальність, що передбачена за порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

3. Результати навчання:

- застосовувати норми законодавства з питань фінансового моніторингу та боротьби з фінансуванням тероризму;
- виявляти фінансові операції з ознаками нестандартності, сумнівності та іншими, які спрямовані на використання фінансової установи в схемі з легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму;
- розробляти внутрішні документи суб'єкта первинного фінансового моніторингу з питань фінансового моніторингу;
- інтегрувати необхідні знання та розв'язувати задачі правозастосування у зазначеній сфері.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	24
Самостійна робота	100

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – мультимедійнезабезпечення.
Неформальна освіта передбачена.

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ права за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна:

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: закон України від 6 грудня 2019 року № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
2. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=ukUA&id=d4c96730-ea46-4ebd-ba92-60631a3e2e69&tag=MetodichniRekomendatsiiMakroekonomika&isSpecial=true>
3. Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2015 року № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>
4. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: Постанова Національного банку України від 19.05.2020 року № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-20#Text>
5. Про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 11 березня 2021 року № 176. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0532-21#n7>
6. Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та Інструкції з унесення інформації до такого переліку: Наказ Міністерства фінансів України від 09.02.2021 року № 68. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0389-21#Text>
7. Фінансова розвідка України. 20 років розвитку та звершень: Збірка матеріалів з нагоди 20-річчя з дня створення Державної служби фінансового моніторингу України К., 2022. 158 с.
8. Іваницький С.О. Проблемні аспекти здійснення фінансового моніторингу спеціально визначеними суб'єктами. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 5. С. 9-12.
9. Ковальчук А.Т. Методологічні засади міжнародної співпраці органів фінансового контролю (на прикладі державної служби фінансового моніторингу України). *Dictum factum*. 2020. № 3. С. 44-48.
10. Коломоєць О.К. Взаємодія державної служби фінансового моніторингу України з суб'єктами первинного фінансового моніторингу. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія : право, публічне управління та адміністрування. 2021. № 1. С. 15-20.
11. Левицька С.О., Велігурська А.М. Управління ризиками суб'єкта первинного фінансового моніторингу. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. Економічні науки. 2021. Вип. 4. С. 143-156.
12. Лубенченко О.Е. Організація та методичне забезпечення фінансового моніторингу в аудиторській фірмі. *Новітні вимоги. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020. № 3. С. 55-69.
13. Перепелиця М.О. Класифікація об'єктів фінансового моніторингу: критерії та індикатори підозрілості. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 1. С. 144-153.

14. Типологічні дослідження Державної служби фінансового моніторингу України за 2020, 2019, 2018 і попередні роки URL: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=114&art_id=24631=uk.
15. Типологічні звіти EAG URL: http://www.eurasiangroup.org/typology_reports.php.

Допоміжна:

1. Вовчак О. Д., Єндоренко Л.О. Інституційно-правові аспекти становлення і розвитку системи фінансового моніторингу в Україні. *Вісник Університету банківської справи*. 2021. № 1. С. 19–24.
2. Ковальчук А.Т. Методологічні засади міжнародної співпраці органів фінансового контролю (на прикладі державної служби фінансового моніторингу України). *Dictum factum*. 2020. № 3. С. 44-48.
3. Левицька С.О., Осадча О.О Ризико-орієнтований підхід на етапах первинного фінансового моніторингу. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. Економічні науки. 2021. Вип. 3. С. 54-72.
4. Пушак Я.Я., Трушкіна Н.В. Сутність поняття "фінансовий моніторинг" у контексті забезпечення національної безпеки. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 2. С. 197-203.
5. Типології Держфінмоніторингу. URL: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=114=uk

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційне інтернет-представництво Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Державної служби фінансового моніторингу. URL: <https://fiu.gov.ua/>